

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

11. Nauigauimus in naui Alexandrina, cui erae insigne Castor & Pollux.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

CAP. XXVIII.

11. *Navigauimus in naui Alexandrina, cui erat
insigne Castor & Pollux.*

NE nihil in hoc ultimo capite, vnde
Catholicam religionem infestet, di-
ceret Calvinus, ex huius nauis insi-
gni causam arripit, & gentilitiam su-
perstitionem Catholicis Christianis impin-
git. *Superstitio*, inquit, *inter nautas Gentiles inua-*
luit, exhalationes igneas, quæ in tempestatibus se
ostendunt, Castorem hunc & Pollucem esse. Itaque
dij marini olim crediti sunt & inuocati: sicut hodie
Nicolaus, & Clemens, & similes. Imò, ut in Papa-
tu, mutatis tantum nominibus, retenti sunt vetusti
errores; hodie exhalationes illas sub nomine S. Her-
mis vel S. Ermi adorant. Hæc ille hoc loco. Hoc
eius in hunc librum Apostolicum postremum
toxicum est. Quod quia vulgare Protestantum
hodie iaculum est, quo Catholicos petunt,
dum ad gentilitiam superstitionem speciale
hoc Sanctorum patrocinium magno apud suos
applausu referant, eius ineptiam ac futilita-
tem paucis docebo. Ad Caluini igitur puti-
dam hoc loco cauillationem quod attinet, nec
vlli Sancti veluti dij marini aut dij terrestres à
Catholicis coluntur (purum putum menda-
cium hoc est) nec huiusmodi exhalationes (ut
adhuc impudentius mentitur) à Catholicis
adoran-

Caluini
purida
medaglia.

adorantur. Catholicorum, inquam, doctrina aut Ecclesiæ Catholicæ religio hoc non habet: quæ nisi à priuata cuiusque superstitione distinguatur, nulla erit in orbe Ecclesia, nullus piorum cœtus, qui variæ superstitionis, stultitiæ, ac dementiæ redargui non possit. His igitur putidis mendacijs prætermisiss, expendamus quod in genere homo nefarius toti Ecclesiæ Catholicæ impingit. *In Papatu*, inquit, *mutatis tantum nominibus, retenti sunt vetusti errores: gentilitij, videlicet, ut pro Castore & Poluce Nicolaus & Clemens veluti dij tutelares marini in Papatu colantur; itemque ad alios* vsus alij Sancti. *Putidum hoc est* Protestantum hodie omnium contra Christianam religionem cauillum: esse Christianos gentilitiæ superstitionis æmulos, in vario peneque toto externo cultu. Sed illud cauillum si quam vim haberet, omnem nobis religionem idem è manibus excuteret. Istud enim si quicquam valet, igitur nec beatitudo cælestis nec pœnæ infernales absque superstitione creduntur, quia gentilis superstitio Elysios sibi campos & tartara confinxit. Nec vel aquæ baptismalis vel panis ac vini Sacramenta, nec festa, nec ieiunia, nec martyres, nec virgines Ecclesia Christi habere debet, quia gentilis superstitio non Sacerdotes modò ac sacrificia, templa & altaria (quibus se commodè carere posse arbitrantur Protestantes) sed & suam panis oblationem, suum baptismum, sua festa & ieiunia, suas

Gentilitie
superstitionis æ-
mula Ca-
tholica
Ecclesia
non est.

Gentilis
superstitionis
totius
veræ reli-
gionis æ-
mula.

suas Vestales, suos Decios ac Scauolas habue-
 runt. Audiantur antiquissimi Patres: *Diabolus* Tertul. in
res Sacramentorum in idolorum mysterijs emulatur. lib. de præ
 Tingt & ipse quosdam, vique credentes & fideles script.
 suos. Signat in frontibus milites suos. Celebrat panis
 oblationem. Habet & virgines, habet & continen-
 tes. Denique in Romanis illis sacerdotalibus officijs,
 insignibus, & privilegijs, morositatem illam Indææ
 imitatus est. Hæc ibi. Adhuc alio in loco: Omnia In Apolo-
 aduersus veritatem de ipsa veritate constructa sunt, get. c. 47.
 operantibus emulationem spiritibus erroris. Ab ijs
 adulteria huiusmodi salutaris disciplina exorta, ab
 ijs quedam etiam fabule immixta, quæ dissimilitu-
 dine fidem infirmarent veritatis. Itaque & videmur
 Deum prædicantes indicaturum. Sic enim & Poetæ
 & Philosophi tribunal apud inferos ponunt. Si ge-
 bennam comminemur, perinde decachinnamur. Sic
 enim & Perephlegeton apud inferos amnis est. Et si
 paradysum nominemus, Elysij campi fidem occupa-
 uerunt. Legi huiusmodi plura possunt apud
 Eusebium Pamphili in Præparatione Evan- Lib. 4. c. 7
 gelicâ, apud Hieronymum contra Iouinianum
 lib. 2. & apud Iustinum martyrem in Apolo- Lib. 10. c.
 gia 2. & apud S. Augustinum de Ciuit. Dei, & 4.
 contra Faustum. Atqui (vt appositè scribit Da- Lib. 20. c.
 masceus) Non oportet, propter absurdum Gen- 21.
 tium morem, pium Ecclesiæ institutum auferre. Si- Orat. 2. de
 cut veræ virginitati (ait B. Hieronymus) non- Imagini-
 præiudicat imitatio virginum diabolicarum, nec bus.
 veris ieiunijs Cossorum Isidis & Cybeles; & sicut Loco ci-
 signa quæ faciebat Moyses, imitabantur signa tato.
 Egyptio-

Egyptiorum, sed non erant in veritate: sic per omnia quæ in æmulationem Dei facit diabolus, non religionis nostræ superstitio, sed nostra arguitur negligentia, id facere nolentium, quod bonum esse etiam seculi homines non ignorant. Nempe (vt alibi scri-

Lib. 1. ad
uxorem.

Epist. 49.

bit Tertullianus) *Quantum Deo sanctitas placet, cum illam inimicus affectet! Non utique vt alicuius boni affinis, sed vt Dei Domini placita cū contumelia affectans.* Vnde & B. Augustinus: *Qui Christianas, inquit, literas vtriusque Testamenti sciunt, non hoc culpant in sacrilegis ritibus Paganorum, quod construant templum, & instituunt sacerdotes, & faciant sacrificia, sed quod hæc idola & dæmonibus exhibent.* Et paulo post: *Cum hæc exhibentur Deo, secundum eius inspirationem atque doctrinam, vera religio est: quum autem dæmonibus, secundum eorum impiam superbiam, noxia superstitio est.* Totum igitur hoc arguendi genus; Gentilium error hoc tenuit, ergo in Christiana religione recipiendum non est; firmum ac certum non est, sed diligenti distinctione opus habet. Quod vt in re præsentī faciamus, speciale istud patrociniū Sanctorum & certæ procuraciones tribus modis Sanctis in cælo regnantibus assignari possunt. Vno modo, tanquam illius patrociniij aut illorum beneficiorum proprijs authoribus, & quasi per se ac virtute propria subuenientibus. Hoc modo Ethnici Deos suos tutelares sibi finxerunt; ideoque vt Deos venerabantur, non solum superstitiosè, sed etiam idololatricè. Alio modo, quod

Sanctor.
speciale
patroci-
nium &
certæ pro-
curatio-
nes expli-
cantur.
Triplex
superstitio
in SS. cul-
tu speciali
cauenda.

quod sic sunt speciales patroni vel certi loci,
 vel ad certum effectum, vt nec alio loco nec
 ad alium effectum iuuare possint. Hoc quo-
 que ad ethnicam superstitionem pertinet, vt
 describit Augustinus de Ciuitate Dei. *Si duas* Libro 8.
cap. 9.
 (inquit) *nutrices qui squā adhiberet infanti, quarū*
vna nil nisi escam, altera nil nisi potum daret, sicut
isti ad hoc duas adhibuerunt Deas, Educam & Po-
tinam; nōne planē desipere & aliquid mimo simile
agere in domo sua videretur? Hæc ille. Tertio
 modo, assignando Sanctis procuraciones vi-
 les, & circa merè temporalia, vt curare equos,
 seruare anseres, tueri canes, segetes aut alios
 fructus conseruare: quod etiam ad supersti-
 tionem gentilitiam pertinet, qui numinum suo-
 rum officia viliter minutatimque concisa habebant,
 vt ibidem ait Augustinus; *quum interea nullos*
Deos haberent, à quibus vita æterna poscenda esset.
 At nihil horum in Sanctorum specialibus pa-
 trocinijis locum habet. Nam non vt authores
 beneficiorum, sed vt intercessores, idque per
 Christum, in patronos assumuntur; nec ita
 certo vel loco vel effectui designantur, vt ei
 soli vacent: vnde S. Ambrosius de S. Nazario Serm. vii.
 martyre: *Licet hic Mediolanensium peculiaris pu-*
tetur privilegio sepulchri, tamen omnium est commu-
nione suffragij. Neque enim istius vrbs charitas
 proflua aut fides auara tantum huic martyri deroga-
 uerit, dum sibi arrogat vt solum erga mœnia sua pa-
 trocinij illius beneficia affutura esse crediderit.
 Hæc ille. Idem habet serm. 77. Nec vllus Ca-
 tholicus

tholicus vel populus vel priuatus eo sensu
Sanctum patronum colit, ut vel sibi soli, vel
ad vnicum effectum, eum vacare existimet.
Nec postremo ad vilia officia, sed tantum ad
spiritualia beneficia, vel ad temporalia in-
quantum ad spiritualia ordinantur, ut sani-
tatem & rerum necessariorum subsidia, ut
tanto vel liberius vel facilius Deo inserui-
tur, Sanctos sibi in patronos Catholici as-
sumunt. Si secus alius faciat, ab Ecclesia Ca-
tholica improbat, & à supersticioso cultu
diligenter abducitur, si tamen officium Pa-
stor aut Episcopus facit. Alio adhuc modo
speciales istæ & certæ procurationes specia-
libus Sanctis assignari possunt (remota
triplici superstitione prædicta) iusta aliqua
& graui mediante causa, etiam ex priuata
cuiuslibet fidelis in certum Sanctum deuotio-
ne: quæ videlicet oriatur vel ex aliqua
illius Sancti singulari virtute quam imitari
desiderat, vel ex similitudine vitæ & voca-
tionis quam in terris ille Sanctus agebat. Ex
qua consideratione S. Augustinus Nebridium
amicum doctum receniter defunctum, &
Gregorius Nazanzenus S. Basilium fami-
liarem suum & coepiscopum receniter etiam
defunctum, veluti speciales patronos absq;
vlla superstitione inuocauerunt. Oriri quo-
que illa deuotio potest, vel propter miracu-
la & opitulationes varias à tali Sancto in
hoc vel illo genere factas, vel propter ipso-
rum

Patrocinij
specialis
Sanctorum
veraratio.

August.
Confess.
lib. 9. c. 5.
Nazanz.
in Mono-
dia.

rum Sanctorum corpora aut alias reliquias
 tali loco seruaras. Sic B. August. docet, de
functorum animas Sanctis Martyribus quasi patro-
nis commendari, in quorum templis sepeliuntur.

Libro de
 cura pro
 mort. ger.
 cap. 4.

Sic S. Basilius de 40. martyribus Cæsa-
 rensibus, quorum ille Episcopus fuit: *Hi*
sunt qui nostram obtinētes regionem, quasi quedam
turres contra aduersariorum incursum refugium ha-
bent. Sic de S. Felice Nolano Presbytero &

In Orat.
 de 40.
 martyri-
 bus.

martyre B. Augustinus libro citato scribit:
S. Felix confessor Nolane ciuitatis, suis Nolanis,
cum à Barbaris Nola oppugnaretur, non solum be-
neficijs, quæ multa eis conferebat, sed etiam con-
spectui eorum se obijciens, veluti defensor eorum
& propugnator adstitit. Vnde & Sanctus Pau-

Cap. 16.

linus, Nolanus Episcopus, eum veluti suum
 patronum atque custodem multis versibus
 celebrat, & in sermone 3. de Natali eius. Sic
 SS. Iuuentium & Maximum martyres An-
 tiochiæ sepultos Sanctus Chrysostomus,
 Presbyter tum Antiochenus, vocat *illius loci*
columnas, scopulos, & turres, & candelabra, pro-
 pter singulare eorum patrocinium. Sic S.

Serm. in
 eisdem
 tom. 3.

Ambrosius *peculiares Mediolani patronos priuile-*
gio sepulture vocat SS. Geruasium & Protasium
 martyres, quorum corpora ipse per reuelatio-
 nem inuenit. Peculiares igitur patronos,

Serm. vlt.
 & epist.
 lib. 10 ep.
 85.

certos in cælo Sanctos sibi asciscere, nec
 gentilis error nec popularis superstitio est,
 sed à sanctissimis ac doctissimis Ecclesiæ
 Patribus approbata & vsitata religio. Tota

T t autem

autem Caluini cauillatio partim ex male-
dicentia spiritus, partim ex gentilitia & Sa-
tanica affectationis antedicta ignorance,
profecta est. Cui istud breue Antidotum
opposuisse, huic loco & instituto sufficere
posse videtur.

Fuit in suis ad Acta Apostolorum com-
mentarijs valde prolixus, accuratus, & Ca-
tholica Ecclesia maledicendi auidissimus
Caluinus: quod a nobis eum & prolixius &
operosius refutari necesse fuit. Nec laboris
iam exacti poenitebit, si ad veritatis ortho-
doxa puritatem a tam varijs & foedis cor-
ruptelis vindicandam aliquid ex eo vellu-
tis vel roboris accessit. Quod tamen bene
confido, eius tamen rei iudicium viris pijs &
doctis, atque imprimis Ecclesiae Catholicae
Magistris ac Pastoribus, relinquo.

*Laus Deo, qui dedit velle, &
dedit perficere.*

